

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ"

Інститут глобальних стратегій управління

Кафедра журналістики

“ОНЛАЙНОВА ЖУРНАЛІСТИКА: специфіка, завдання, аудиторія”

Збірник наукових доповідей

Острого – 2013

УДК 004.55: 007: 316.77
ББК 76
О – 58

*Друкується за ухвалою Ради факультету
політико-інформаційного менеджменту
Національного університету “Острозька академія”
(протокол № 4 від 24 квітня 2013 року)*

*Серія «Медіа-текст в системі культури»
заснована Інститутом глобальних стратегій управління
Національного університету «Острозька академія» у 2013 році. Випуск 2.*

Редакційна колегія:

Зубарева М. А., кандидат наук із соціальних комунікацій, Інститут журналістики Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка;

Юськів Б. М., доктор політичних наук, професор, Рівненський інститут слов'янознавства Київського славистичного університету.

*Видання збірника стало можливим
завдяки проекту Фонду Богдана Гаврилишина
«Громадянське суспільство розпочинається сьогодні»
(реалізація – ГО «Українсько-польський союз ім. Томаша Падури)*

О – 58 “Онлайн-журналістика: специфіка, завдання, аудиторія” :
[збірник наукових доповідей]. / Передм. та впорядк. В. М. Назарук. – Острогож : ІГСУ, Видавництво Національного університету “Острозька академія”, 2013. – 136 с. – Додатки: Диск «Матеріали україно-польського науково-практичного семінару 6-7 лютого 2013 р.». (Серія «Медіа-текст в системі культури». Випуск 2).

У збірнику науковці, які досліджують соціальні комунікації та практики мас-медіа аналізують різноманітні аспекти функціонування, формування контенту та впливу на аудиторію новітніх онлайн-медіа. Під час підготовки збірника наукових доповідей використано матеріали україно-польського науково-практичного семінару (6-7 лютого 2013 року, м.Острог).

Для журналістів, викладачів та студентів – усіх, хто цікавиться тенденціями розвитку сучасних мережевих медіа.

ISBN 978-966-2254-29-7

© Назарук В.М., передмова, впорядкування, 2013
© Видавництво Національного університету
“Острозька академія”, 2013

ОКРЕМІ ЗАУВАГИ ЩОДО ФУНКЦІОНУВАННЯ ОНЛАЙНОВИХ ЗМІ

У сучасному світі користування Інтернетом стало не розкішшю і розвагою, а потребою. Сьогодні важко розвивати власний потенціал, підвищувати кваліфікацію, напрацьовувати систему соціальних зв'язків, будучи відірваним від світової мережі. Наявність віртуального образу є необхідною умовою соціалізації. Рівень представленості інформації у світовій мережі фактично відображає життєдіяльність та практичну корисність інформації.

Інтернетові співтовариства набувають дедалі більшої популярності. Чи не найбільшою є затребуваність онлайн-ресурсів у молодіжному середовищі. За даними соціологічного дослідження, проведеного Інститутом Горшеніна спільно з тижневиком “Коментарі”, на початку 2012 року 70% української молоді віддавали перевагу Інтернету як джерелу інформації, а 55% – щодня користувалися соціальними мережами. Послугами мережі Інтернет загалом щодня користується 8700 тисяч українців віком від 15 років, що становить близько 19% від загальної кількості жителів країни.

Цілком закономірно, що інформаційний запит сучасної соціально активної людини має свою специфіку, яка визначає рівень відвідуваності різних типів ресурсів. Глобальна мережа дає змогу швидко віднайти необхідну інформацію, поспілкуватися із однодумцями, колегами, друзями, знайти інформацію, що стосується певного типу професійної діяльності, релаксувати. Інтернет дає змогу відчути власну затребуваність через можливість різнобічної комунікації, широкого доступу до різного типу інформації, а також забезпечує множинну ідентичність, тобто можливість одночасно бути причетним до різних угруповань за інтересами та потребами.

Комунікація у Інтернеті найчастіше зачіпає певні наболілі або ж актуальні питання, що хвилюють різних за віком, статтю, зацікавленнями людей у різних куточках планети. Користувачів приваблює можливість одержання певного морального задоволення від спілкування із однодумцями, адже є великий шанс знайти тих, хто розділить радощі і скорботу, дасть компетентну досвідну пораду, підкаже вихід зі скрутного становища, відкриє нові горизонти для професійного зростання. Вагомою ознакою електронної комунікації є можливість не відкривати своє істинне “я”, можливість створити власний ідеальний образ, який котуватиметься серед інших користувачів та забезпечуватиме існування власної зони комфорту. Значною перевагою для користувача є змога корегувати власний образ залежно від ситуації, додавати необхідних рис, щось приховувати. Така маніпуляція спокушає відходити від системи загальноприйнятих цінностей або навпаки, цілковито підпорядковуватися їй. Користувач може приміряти різні маски, домислюючи своє віртуальне “я”.

У віртуальному світі особа не відкривається повністю, адже є змога використовувати ніки, вигадані імена, які складно перевірити. Таку ситуацію психологи пояснюють постійним внутрішнім незадоволенням і потребою відповідати суспільним уявленням про самого себе.

Цілком закономірним видається інтерес сучасних дослідників до вивчення можливостей інформаційного обміну у глобальній мережі, зокрема, до питання ідентифікації онлайн-медіа, які набувають дедалі більшої популярності. Людина з активною життєвою позицією сьогодні просто не може не користуватися матеріалами зі всесвітньої мережі. Самі працівники редакцій неодноразово звертаються до матеріалів, що публікуються в Інтернеті з метою деталізації, уточнення інформаційного поля, пошуку неформальних даних про певну особу чи ситуацію.

Специфіці функціонування онлайн-медіа, осмисленню філософії всесвітньої мережі, з'ясуванню етичних пересторог для роботи зі сферою Інтернету був присвячений науко-

во-практичний семінар кафедри журналістики Національного університету “Острозька академія”. До заходу долучилися науковці, журналісти-практики, студенти та аспіранти з Любліна (Польща), Бидгощі (Польща), Одеси, Чернівців, Рівного та Острога. У ході наукової дискусії учасники порушили коло питань, що стосуються інституційного оформлення онлайн-вих ЗМІ, питань самоцензури, типології електронних медіа та звичайних платформ для спілкування, ролі соціальних мереж у роботі сучасного журналіста.

У цьому збірнику вміщено ключові доповіді учасників семінару. До збірника додається також супровідний диск із презентаціями. Усі матеріали подано у авторській редакції.

Вікторія НАЗРУК

запровадження між ними партнерських взаємин та механізмів саморегуляції етичних та інших професійних проблем при мінімальному впливі державного регулювання.

Самим лише копіюванням західних зразків і принципів у нашому випадку не обійдешся. Адже, через слабку інституційність, громадська рада за участі урядовців може перетворитися із дискусійного майданчика на орган цензури, принцип субсидіарності працюватиме тільки в бік “перевіраних” урядових і комунальних ЗМІ, а принцип солідарності використовуватиметься тільки для санкціонованого владою “громадського осуду”. Відтак, необхідним вбачається реалізація програм інституційного розвитку у сфері ЗМІ та громадянського суспільства.

Джерела:

1. Москаленко А. Теорія журналістики. Навчальний посібник : [Текст] / А. Москаленко. – К.: “Експрес-об’ява”, 2002. – 336 с.
2. Кияк М. Імплементация європейських принципів солідарності та субсидіарності у вітчизняному інформаційному просторі: [Електронний ресурс] / М. Кияк // Національний інститут стратегічних досліджень, квітень, 2009. – Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/Monitor/April2009/2.htm>
3. Хмельовська О. Соціолог: 70% українцям не вистачає порядку в країні, але чверть регулярно дає хабарі: [Електронний ресурс] / О. Хмельовська // Тиждень. UA, 3 квітня, 2013. – Режим доступу: <http://tyzhden.ua/News/76350>
4. Лещенко С. Вибір українського журналіста: професія або “blow job”: [Електронний ресурс] / С. Лещенко // Українська правда, 16 серпня 2012. – Режим доступу: <http://blogs.pravda.com.ua/authors/leschenko/502d1f557c167/>
5. Brian C. Writing for the Digital Media : [Text] / C. Brian. – New York And London. Routledge Taylor & Francis group, 2010.- 313 p.
6. <http://ireport.cnn.com/recent-updates.jspa>.

ЗМІСТ

ОКРЕМІ ЗАУВАГИ

ЩОДО ФУНКЦІОНУВАННЯ ОНЛАЙНОВИХ ЗМІ 3

Ewelina Kancik

THE ONLINE PRESS IN POLAND 6

Лілія Шутяк

FACEBOOK VS ВКОНТАКТЕ:

ДОСВІД ПОРІВНЯЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ 20

Віталій Голубєв

ПРОБЛЕМАТИКА ДУХОВНО-МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ

У ПЛОЩИНІ ОНЛАЙНОВИХ ЗМІ РІВНЕНЩИНИ 25

Ганна Охріменко

ІНСТРУМЕНТАРІЙ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛЕМІСТІВ

XVI–XVII СТ. І СУЧАСНИЙ ДИСКУРС ОНЛАЙН-МЕДІА ... 33

Олексій Костюченко

ТЕЛЕБАЧЕННЯ У ДОБУ ІНТЕРНЕТУ:

БОРТЬБА ЗА АУДИТОРІЮ 36

Ірина Брокх

EDITION POLITIC AS AN EXPRESSION

OF SELF-CENSORSHIP 43

Інна Мечик

ТИПОЛОГІЯ ОНЛАЙН-ЗМІ

..... 50

Зоряна Сергійчук

ПАТОГЕННИЙ ТЕКСТ

У СИСТЕМІ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ 57

Роман Шулик

ГІПЕРТЕКСТОВІ ЗАСОБИ КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЇ

В ІНФОРМАЦІЙНИХ ІНТЕРНЕТ-ВИДАННЯХ 66

Іванна Пристайович

НЕФОРМАЛЬНА ЖУРНАЛІСТСЬКА ОСВІТА

НА РІВНЕНЩИНІ: РОЗВИТОК БЛОГОСФЕРИ 80

Юлія Мініч

МІСЦЕ ГУМАНІЗМУ У СУЧАСНОМУ МЕДІА-ПРОСТОРИ87

Олександра ЗадорожнаОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ОНЛАЙН-ЗМІ: РІЗНИЦЯ МІЖ ТРАДИЦІЙНИМИ
ТА НОВИМИ МЕДІА 93**Іванна Мельник**САМОЦЕНзуРА ЯК ОЗНАКА
ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ЖУРНАЛІСТІВ101**Михаил Якубович**УКРАИНА В ЗЕРКАЛЕ
АРАБСКОЙ ПРЕССЫ: ГОД 2012107**Оксана Прасюк**ВИБІРКОВІ СОЦІОЛОГІЧНІ ОПИТУВАННЯ ГРОМАДЯН
ЯК ЗАСІБ ВПЛИВУ НА ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ
ЕЛЕКТОРАЛЬНОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ
В ОНЛАЙНОВИХ МЕДІА118**Оксана Кузьменко**ПЕРСОНАЛЬНА ЖУРНАЛІСТИКА
У КУЛЬТУРІ КОНВЕРГЕНЦІЇ124**Сергій Штурхецький**ЄВРОПЕЙСЬКА ПРАКТИКА РЕГУЛЮВАННЯ
ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ЕТИКИ В ОНЛАЙН-МЕДІА:
ПРОБЛЕМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ В УКРАЇНІ129

**“ОНЛАЙНОВА ЖУРНАЛІСТИКА:
специфіка, завдання, аудиторія”**

*Збірник наукових доповідей україно-польського
науково-практичного семінару (6-7 лютого 2013р.)*

*Серія «Медіа-текст в системі культури»
заснована Інститутом глобальних стратегій управління
Національного університету «Острозька академія»
у 2013 році. Випуск 2.*

Головний редактор *Пасічник І. Д.*

Упорядник *Назарук В.М.*

Технічний редактор *Свинарчук Р. В.*

Комп'ютерна верстка *Крушинської Н. О.*

Художнє оформлення обкладинки *Олексійчук К. О.*

Формат 42x30/4. Папір офсетний. Друк цифровий.
Ум. друк. арк. 8,5. Гарнітура “TimesNewRoman”
Наклад 100 прим.

Оригінал-макет виготовлено у видавництві
Національного університету “Острозька академія”
вул. Семінарська, 2, м. Острог, Рівненська обл., Україна, 35800
РВ №1 від 8 серпня 2000 року.